

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-4-32 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-16/171-60
Karar Tarihi : 21.2.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN,
Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Mehmet YANIK, Fatma ÇELİK

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : Martur Sünger ve Koltuk Tesisleri Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Temsilcisi: Av. Muharrem KÜÇÜK
Levent Cd. Sümbül Sk. No:53 34330 Levent/İstanbul

D. TARAFLAR

20 : - HVB Capital Partners AG
Am Tucherpark 1, D-80538 München ALMANYA
- Üstünberk Holding A.Ş.
Güneşli Basın Ekspres Yolu Polat İş Merkezi C Blok K:2
D:6 Bağcılar/İstanbul
- Hakan ÜSTÜNBERK
Üstay Tarabya Evleri No:25 D:5 Tarabya Sarıyer/İstanbul
30 - Sıdıka ÜSTÜNBERK
Nuri Paşa Cd. İntes Park Villaları A-32 Ferahevler
Yeniköy Sarıyer/İstanbul
- Ömer ALTUN
Mimar Sinan Cd. Göktürk Mh. No:29 Eyüp/İstanbul
- Umur ÜSTÜNBERK
Daire Sk. No:3/3 Yeniköy Mh. Sarıyer/İstanbul
- Müfit KARADEMİRLER
Karanfil Sk. A Blok Tan Apt. No:5 D:5 Kükürtlü Mh.
Osmangazi/Bursa
40 - Markol Otomotiv Yan Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Güneşli Basın Ekspres Yolu Polat İş Merkezi C Blok
No:8 Bakırköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Martur Sünger ve Koltuk Tesisleri Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Martur)'nin ihraç edilecek % 20 oranındaki hissesinin HVB Capital

Partners AG (HCP) tarafından taahhüt edilmesi ile ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesi talebi.

50 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 6.2.2008 tarih, 876 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı “Rekabetin Korunması Hakkında Kanun”un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ”in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 15.2.2008 tarih, 2008-4-32/Öİ-08-MY sayılı Devralma/Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu 18.2.2008 tarih, REK.0.08.00.00-120/43 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-69 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

60 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor’da, bildiri yapılan devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu’nun iznine tabi olduğu, devir sonucunda ilgili pazarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi, böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı; bu çerçevede işleme izin verilmesi gerektiği, görüşü ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

70 Tarafların faaliyet alanları dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı, “otomotiv yan sanayi malzemeleri pazarı” üst başlığında, “otomotiv koltuk ve koltuk malzemeleri pazarı” ve “otomotiv yan sanayi iç trim plastik kaplama parçaları pazarı” olarak belirlenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İşleme konu olan teşebbüsün faaliyetlerinin ülkemizin tümünde satışı yapılan ürünleri kapsamı ve ilgili ürünler açısından rekabetin ülke çapında homojen dağıldığının aksine göstergeler bulunmaması dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar “Türkiye Cumhuriyeti Sınırları” olarak tespit edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

80 **H.2.1. Bildirimin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirilmesi**

1997/1 sayılı Tebliğ’in “Birleşme ve Devralma Sayılan Haller” başlıklı 2. maddesinin (c) bendine göre, “Amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve malvarlığına sahip olacak şekilde bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmayan ortak girişimler (joint-venture)” 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.

08-16/171-60

90 Esasen, teşebbüsler arası bir işlemin birleşme ve devralma sayılabilmesi için taşınması gereken unsurlar şunlardır:

- Ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması,
- Ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması,
- Ortak girişimin, taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisinin olmaması.
- Ortak Kontrol

Ortak girişimlerde aranan birinci koşul, işleme konu Şirket'in kurucu firmalar tarafından ortak kontrol altında tutuluyor olmasıdır.

100 HCP'nin devralacağı hisseler % 20 oranında olmasına rağmen, taraflar arasında imzalanan "Ana İştirak Sözleşmesi" ve "Hissedarlık Sözleşmesi"nden, Martur üzerinde Üstünberk Holding ve HCP'nin ortak kontrol kurduğu anlaşılmaktadır. Şöyle ki, Hissedarlık Sözleşmesi'nin 2. maddesi uyarınca yatırımcı konumundaki HCP, Martur'un beş kişilik yönetim kuruluna bir üye atamaya hak kazanmaktadır. Anılan Sözleşme'nin "Ek C-Önemli Kararlar" başlıklı bölümünde, Martur'un faaliyet konusu ile ilgili (yatırımlar, iş planı, üst yönetimin belirlenmesi bütçenin onaylanması gibi) önemli kararların, genel kurulda veya yönetim kurulunda HCP'nin ve HCP tarafından atanan yönetim kurulu üyesinin olumlu oyu ile alınabileceği düzenlenmiştir. Bu tür konulardaki veto yetkileri, stratejik kontrol unsurları olup ortak kontrolün başlıca göstergeleri arasındadır. "Ek C"de sayılan ve HCP'ye tanınan imtiyaz haklarından bazıları aşağıdaki şekildedir:

- 110
- C Grubu hisseleri etkileyen hisse senedi, hak, opsiyon veya teminat verilmesi,
 - Martur veya onun kontrolündeki iştiraklerin ana sözleşmelerinde veya sermaye yapılarında değişiklik, temettü ödenmesi, halka arz kararı verilmesi,
 - 2.000.000 Avro'yu aşan birleşme devralma veya ortak girişim kurulması işlemleri,
 - Martur'un veya iştiraklerinin bütçelerinin onaylanması, şirketin olağan işleri dışındaki veya hissedarların/iştiraklerin 1.000.000 Avro'yu aşan işlemleri,
 - Martur'un veya iştiraklerinin yönetim ve denetim organlarında değişiklik yapılması.

120 Yukarıda sayılan düzenlemelerden anlaşılacağı üzere geniş kapsamlı imtiyaz hakları sebebiyle HCP, Martur'un kontrolünde söz sahibi olmaktadır.

- Bağımsız Bir İktisadi Varlık Olarak Ortaya Çıkma

Ortak girişim işleminin yoğunlaşma doğurucu olup olmadığını gösteren kriterlerden bir diğeri de söz konusu ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşımasıdır. Bu kriter ile ifade edilen temel amaç, kurulacak olan ortak girişimin kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olarak tanımlanabilmesini sağlamaktır. Ortak girişim, pazarda faaliyet gösteren diğer firmaların gerçekleştirdiği üretim, dağıtım gibi tüm faaliyetlerde bulunmalı ve tam işlevsel firmalarda olduğu gibi kendine ait muhasebe, personel, idare ve yönetim organına sahip olmalıdır. Ana İştirak

08-16/171-60

130 Sözleşmesi ve Hissedarlık Sözleşmesi'nde, Martur yönetim kurulu ve denetçilerinin belirlenme ve çalışma yöntemlerine ilişkin ayrıntılı düzenlemelerin olması; ayrıca anılan şirketin faaliyetlerinin yürütülmesi, bütçesinin hazırlanması ve hisse devri usullerinin tespit edilmiş olması, ortak girişimin bağımsız bir teşebbüs olarak karar alabileceğini göstermektedir.

Bağımsız bir iktisadi varlık olmanın diğer şartı, ortak girişimin kendi ticari politikasının olması veya kendi iş faaliyetlerini devam ettirme ve geliştirmede kurucularından bağımsız hareket edebilmesi, yani ekonomik bağımsızlığa sahip olmasıdır. Ekonomik bağımsızlığın başlıca göstergelerinden biri, ortak girişimin başlıca mal aldığı ya da mal sattığı yerin kurucu firmaların faaliyetleriyle bütünleşip bütünleşmediğidir.

Bu itibarla bildirim konu işlem incelendiğinde, Martur'un ana faaliyet konusu otomotiv ana sanayiine otomobil koltuk sistemleri ile iç trim plastik kaplama malzemeleri gibi otomotiv yan sanayi ürünleri üretmektir. Ana teşebbüslerin ise, ilgili pazarda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu çerçevede, Martur'un faaliyetleri ortak girişimin taraflarının faaliyetleri ile bütünleşmeyeceğinden, söz konusu şirketin bağımsız bir iktisadi varlık olarak faaliyette bulunacağı sonucuna ulaşılmıştır.

- Rekabeti Sınırlayıcı Amaç veya Etkinin Olmaması

150 Bu şarta göre, işlemin, ortak girişimin kurucusu olan şirketler arasında veya bu şirketlerle ortak girişim arasında rekabetçi davranışların koordinasyonuna neden olma riski taşıyor olması gerekir.

Buna göre;

- *Ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği ilgili ürün pazarındaki etkinliklerinin önemsiz seviyede kalması veya ana teşebbüslerden sadece birinin ilgili ürün pazarındaki faaliyetlerine devam etmesi,*

- *Ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği ilgili ürün pazarındaki tüm faaliyetlerini ortak girişime devretmeleri,*

hallerinde söz konusu risk bulunmamaktadır.

160 HCP ve Üstünberk Holding'in ilgili pazarda herhangi bir faaliyetleri bulunmaması nedeniyle, ortak girişimin, taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisinin olması mümkün değildir.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler sonucunda, bildirim konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olarak kabul edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öte yandan, 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi gereğince, *"Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşme ve devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirası (yirmi beş milyon Yeni Türk Lirası)'nı aşması halinde*

08-16/171-60

Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur". Dosya mevcudu bilgilere göre, Martur'un 2007 yılı cirosu (.....) YTL'dir. Bu çerçevede bildirim konusu devralma işleminin, ciro yönüyle Kurul'un iznine tabi olduğu kanaatine varılmıştır.

Bununla birlikte, devralan HCP'nin ilgili pazarda faaliyetinin bulunmaması nedeniyle, devir işlemi sonucunda pazarın yapısı değişmeyeceğinden, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

180

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.